

## להיות מוכנים לשבת קודש

אהרן ישעיה שכטר

א. רמב"ם (פ"ל מהל' שבת ה"א-ה) איזה הוא כיבוד, זה שאמרו חכמים שמצוה על אדם לרחוץ פניו ידיו ורגליו בחמין בערב שבת, מפני כבוד השבת. ומתעטף בציצית ויושב בכבוד ראש, מיחל להקבלת פני השבת, כמו שהוא יוצא לקראת המלך וכו'. וצריך לתקן ביתו מבעוד יום לכבוד השבת, ויהיה נר דלוק, ושולחן ערוך, ומיטה מוצעת שכל אלו לכבוד שבת הן.

ב. Tradition volume 17 1978 page 77

### *A Tribute to the Rebbitzin of Talne*

pass on? I admit that I am not able to define precisely the masoretic role of the Jewish mother. Only by circumscription I hope to be able to explain it. Permit me to draw upon my own experiences. I used to have long conversations with my mother. In fact, it was a monologue rather than a dialogue. She talked and I "happened" to overhear. What did she talk about? I must use an halakhic term in order to answer this question: she talked *me-inyana de-yoma*. I used to watch her arranging the house in honor of a holiday. I used to see her recite prayers; I used to watch her recite the sidra every Friday night and I still remember the nostalgic tune. I learned from her very much.

Most of all I learned that Judaism expresses itself not only in formal compliance with the law but also in a living experience. She taught me that there is a flavor, a scent and warmth to *mitzvot*. I learned from her the most important thing in life — to feel the presence of the Almighty and the gentle pressure of His hand resting upon my frail shoulders. Without her teachings, which quite often were transmitted to me in silence, I would have grown up a soulless being, dry and insensitive.

The laws of Shabbat, for instance, were passed on to me by my father; they are a part of *mussar avikha*. The Shabbat as a living entity, as a queen, was revealed to me by my mother; it is a part of *torat imekha*. The fathers *knew* much about the Shabbat; the mothers *lived* the Shabbat, experienced her presence, and perceived her beauty and splendor.

The fathers taught generations how to observe the Shabbat; mothers taught generations how to greet the Shabbat and how to enjoy her twenty-four hour presence.

ג. רמב"ם (פ"ה מהל' שבת ה"ג), וגושים מצוות על דבר זה, יותר מן האנשים, לפי שהן מצויות בבתים, והן העסקות במלאכת הבית ואף על פי כן, צריך האיש להזהירן ולבדוק אותן על כך, ולומר לאנשי ביתו ערב שבת קודם שתחשך, הדליקו את הנר.

ד. ספר על התשובה להגריד"ס ז"ל – עמ' 58.

“Allow me, please, to make a ‘private confession’ concerning a matter that has caused me such loss of sleep. I am not so very old, yet I remember a time when ninety percent of world Jewry were observant and the secularists were a small minority at the fringes of the camp. I still remember – it was not so long ago – when Jews were still close to G-d and lived in an atmosphere pervaded with holiness. But, today, what do

# להיות מוכנים לשבת קודש

אהרן ישעיה שכטר

we see? The profane and the secular are in control wherever we turn. Even in those neighborhoods made up predominantly of religious Jews one can no longer talk of the “sanctity of the Sabbath day.” True, there are Jews in America who observe the Sabbath. The label “Sabbath observer” has come to be used as a title of honor in our circles, just like “Harav HaGaon” – neither really indicates anything and both testify to the lowly state of our generation. **But it is not for the Sabbath that my heart aches, it is for the “eve of the Sabbath.”** There are Sabbath-observing Jews in America, but there are not “eve-of-the-Sabbath” Jews who go out to greet the Sabbath with beating hearts and pulsating souls. There are many who observe the precepts with their hands, with their feet and/or with their mouths – but there are few, indeed, who truly know the meaning of service of the heart!”

ה. שמות (כי תשא) – פרק לא, פסוק יב-יג ויאמר ד' אל משה לאמר. ואתה דבר אל בני ישראל, לאמר, אך את שבתתי תשמרו: כי אות הוא ביני וביניכם לדעת כי אני ד' מקדשכם.

ו. אור החיים הקדוש פרשת כי תשא (לא:טז) עוד ירצה על דרך אומרו "ואביו שמר את הדבר" (בראשית לו, יא) פירוש ממתין ומצפה מתי יבא, והכונה בזה לצוות שלא יהיה השבת כדבר טורח לצד מניעת מלאכת הרצון ומצוא החפץ אלא צריכין לשמוח בו בשלימות הרצון וחפץ בדבר, ותמיד יהיה ממתין ומצפה מתי יבא...

ז. דברי תורה – מהדורא תשיעאה, אות יג (ר' חיים אלעזר שפירא ז"ע)

אמרו הצדיקים רבותינו ז"ל בשם רבינו הגדול הה"ק מהרד"ב ז"ע המגיד ממעזריטש (כי אמר בהפלגת מעלת וצורך השינה בערב שבת קודש) כי תמוה בעיניו מדוע לא נכתב בתורה שבכתב שצריכין לישן בערב שבת קודש. וי"א בשמו מדוע לא נכתב זהו בעשרת הדברות שצריכין לישן בערב ש"ק, עד כאן שמעתי. ולדעת הי"א יפלא לכאורה עוד יותר, וכי לא די שבת מעלתו אם היה נכתב בתורה שבכתב ולמה צריך דוקא שיהיה כתוב "בעשרת הדברות"? אולם י"ל בפשוט כיון שהוא הכנה לצורך ש"ק כדי שלא יישן בש"ק בעת הסעודה והזמירות, וקודם לקידוש בהלימוד, וכן אחרי הסעודה שלא יהיה נרדם ומתנמנם בלי דעת כבהמה בליל ש"ק אשר אז הוא העבודה הנחמדה ביותר בנועם קדושת שבת ובעבודתו, ולהחזיק מוחו וכונתו. וכשיישן בערב שבת אז יהיה ניעור מוחו זך וצלול בליל ש"ק. [ושמעתי כבר מאאמו"ר הק' ז"ע מה שסיפר בשם זקני הה"ק המפורסם מהר"א מדזיקוב ז"ע שהיה מדחה ומגנה את מי שישן בליל שבת קודש בהסעודה ואכמ"ל.